

A Pécsi Református Kollégium Sztárai Mihály Általános Iskolája

Helyi tanterve

Hit- és erkölcsstan tantárgyból

A 2020-as NAT és az ahhoz kapcsolódó kerettanterv alapján

2. osztály

Készítette: Kráncsevicsné Svéd Ágnes

A rendelkezésre álló órakeret felosztása

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám			Helyi sajátosságok óraszama	Össz - óraszám
	Új ismeret	Összefoglalás	Ellenőrzés		
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	10	1	1	5	17
Az ősatyák történetei	27	2	2		31
Történetek Jézus Krisztusról	13	2	1		16
Ünnepeljünk együtt!	7			1	8
	57	5	4	6	72

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

A minimum követelményeknél szintén elvárás, hogy a tanulók az év anyagához összeállított RPI által kiadott ének ajánlásból 5 RÉ-i és 5 ifjúsági éneket ismerjenek.

A sajátos nevelési igényű enyhén értelmi fogyatékos tanulók az év anyagához összeállított RPI által kiadott ének ajánlásból 3 RÉ-i és 3 ifjúsági éneket ismerjenek.

1. Tematikai egység		Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal		Órakeret: 17 óra
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> A református köszöntés ismerete. Külső jegyek alapján a református templom sajátosságainak felismerése. Korábbi élmények a református gyülekezetéről. 		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		<ul style="list-style-type: none"> A tanév fő hittan témájára való ráhangolás és a tanév összegző lezárása. Az osztályközösség testvéri közösségének megerősítése közösségépítő játékok segítségével. Alapvető ismeretek közvetítése a Szentírás világáról. A Szentíráshoz való pozitív érzelmi kötődés kialakítása. A református templom alapvető berendezési tárgyainak ismerete. Alapvető ismeretek a református énekeskönyvről a már tanult énekek segítségével. A keresztyén gyülekezeti szolgálat fogalmának és jelentőségének megismertetése egy közös gyülekezeti szolgálat révén. A közösséghez (református egyházközséghez) való tartozás pozitív élményének megerősítése. Alapismeretek adása az MRE szeretetszolgálatáról. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Isten utat mutat a mindennapokban	Testvéri közösségben vagyok (Közösségépítő játékok)	<ul style="list-style-type: none"> Pozitív érzelmi kötődés kialakulása a Szentíráshoz, mint a hívő ember életének vezérfonalához. 		Életvitel: Közösségi szerepek (a lelkipásztor szerepe a közösségben)
Református keresztyénnek lenni	Úton a templomba (A templombelső)	<ul style="list-style-type: none"> A Szentírás világa iránti érdeklődés felébredése. 		Gyülekezeti élet: Családi, egyéni gyülekezeti élmények
Szabad órakeret	Látogatás a helyi református templomban (1 óra)	<ul style="list-style-type: none"> A református egyházközséghez való tartozás iránti vágy ébredése. A tanuló ismeri a református templom legfontosabb berendezési tárgyait és tisztában van a következő fogalmakkal: istentisztelet, lelkipásztor. 		A helyi gyülekezet szeretetszolgálatára.
Szabad órakeret	Fogadalmat tesztek! (1 óra)	<ul style="list-style-type: none"> A református énekeskönyv megismerése és az éneklés révén pozitív érzelmi kötődés kialakulása. 		Dráma és tánc: Együttműködés páros és csoportos tevékenységekben
Szabad órakeret	Köszönöm Istenem, hogy adhatok... – Szeretethíd programra készülünk (1 óra)	<ul style="list-style-type: none"> Projekt: látogatás a helyi református templomban. Órai kapcsolópont: egy gyermek-istentiszteleti alkalom megjelenítése hangok, hangulatok és mozgásos tevékenység segítségével. 		A beszéd, az ének és a mozgás összekapcsolása játékhelyzetben és ritmikus formában
Szabad órakeret	Szeretevendégségségre, szolgálatra készülünk (1 óra)	<ul style="list-style-type: none"> A református énekeskönyv megismerése és az éneklés révén pozitív érzelmi kötődés kialakulása. 		Hangulatok érzékeltetése mozgáson, hangokon keresztül
Isten szól hozzánk	Ismerjük meg a Biblia világát!	<ul style="list-style-type: none"> Példák keresése arra hogyan végezhet a tanuló korosztályához illő diakóniai tevékenységet. 		
Református keresztyénnek lenni	A Szentírást követve (Jósiás reformja)			

Isten közösséget formál	Énekeljük az Úrnak!	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje meg, hogy a fogadalom kötelezettségekkel, Isten iránti hűséggel jár. • Beszélgetés a fogadalom szövegének tartalmáról. • Beszélgetés a szolgálat örömről, arról, hogy adni jobb, mint kapni. 	
Református keresztyénnek lenni	A szeretet gyakorlása egymás között a MRE-ban		
Református keresztyénnek lenni	Szolgálunk a templomban		
Isten utat mutat a mindennapokban	Isten útján járok egész évben (évváró óra)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Szentírás, tekercs, a Biblia eredeti nyelvei, gyülekezeti szolgálat, diakónia, Magyarországi Református Egyház	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • A református templomhoz kapcsolódó fogalmak közül ismerje a következők jelentését: harang, szószék, Úr asztala, persely, orgona, istentisztelet, gyermek-istentisztelet, lelkipásztor. • Legyen képes a fogadalom szövegét elmondani. 	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • A református templomhoz kapcsolódó fogalmak közül ismerje a következők jelentését: harang, szószék, Úr asztala, persely, orgona, istentisztelet, gyermek-istentisztelet, lelkipásztor. <i>Legyen képes katechétai segítséggel elmondani.</i> • Legyen képes a fogadalom szövegét <i>katechétai segítséggel</i> elmondani. 	
SNI enyhe értelmi fogyatékos tanulók			

2. Tematikai egység		Az ősatyák története	Órakeret: 31 óra
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Médiából, korábbi élményeiből ismeretek a témakörhöz kapcsolódó bibliai történetekről. Tapasztalati élmények a következőkről: veszekedés, testvérkapcsolat, bocsánatkérés, megbocsátás, harag, csalódás, irigység. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		<ul style="list-style-type: none"> A témakörhöz kapcsolódó bibliai történetek megismertetése. A következő érzelmek tudatosítása: irigység, harag, csalódás. Ezekre pozitív megoldás keresése. Isten hívogató szavának közvetítése és annak a tudatosítás, hogy Isten útján minden korban és minden életkorban lehet járni. A gyermekek életében lévő tipikus konfliktushelyzetek felidézése és ezekre keresztyén megoldási, megküzdési stratégiák felmutatása. Arra való rámutatás, hogy a gyermek Isten ajándéka. 	
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	Ábrahám elhívása (1Móz 12,1-9; 15,1-5)	<ul style="list-style-type: none"> A tematikai egység kapcsolódó bibliai történeteinek megismerése. Annak a felismerése, hogy a konfliktushelyzetek mögött érzelmek vannak, melyeket lehet és kell is kezelni. Az adott bibliai történetek fő szereplőinek megjelenítése dramatikus eszközökkel, melyet elemző megbeszélés követ. Ezek során keresztyén válaszok találása a következő élethelyzetekben: testvérek közötti vita, irigység, harag, féltékenység. A fenti témákhoz a korosztályi szintű példák keresése. A bocsánatkérés helyzeteinek felismerése és a bocsánatkérés gyakorlása szituációs játékok révén. A megbocsátás helyzeteinek felismerése és a megbocsátás 	<p>Magyar nyelv és irodalom: Szóbeli és írásbeli szövegek értelmezése (szituációs játékok által).</p> <p>Környezetismeret: Az iskolás gyerek (konfliktushelyzetek az iskolában)</p> <p>Tájékozódás az iskolában és a környékén (térképek alapjához kapcsolódóan térképen megnézni az ősatyák vándorújtját)</p> <p>Vizuális kultúra: Képzőművészet, valós és képzelte látványok (rajzok, képek, elképzelések a történetek kapcsán)</p> <p>Életvitel, technika: Család, otthon, háztartás (konfliktushelyzetek otthon)</p>
Bibliai történetek – Ószövetség	Ábrahám és Lót elváltak egymástól (1Móz 13,1-18)		
Isten közösséget formál	Keressük a békés megoldást! (Ábrahám és Lót elváltak egymástól)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Ábrahám fiút kap Istentől (1Móz 18,1-15; 21,1-8)		
Bibliai történetek – Ószövetség	A szolga útja (Izsák feleséget kap 1Móz 24)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Ézsau és Jákób története (1Móz 25,19-34; 1Móz 27,1-33)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Jákób bujdosása (1Móz 28)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Ézsau és Jákób kibékülése (1Móz 32-33)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Bocsánatkérés (Ézsau és Jákób)		
Bibliai történetek – Ószövetség	József, az álomlátó (1Móz 37,1-11)		
Bibliai történetek – Ószövetség	Úton Egyiptomba: József a fogságban (1Móz 37,12-36; 39-40)		

Isten utat mutat a mindennapokban	Érzéseink: irigység, harag, csalódás (Ézsau és Jákób, József és testvérei)	gyakorlása szituációs játékok révén.	Tárgyi kultúra, technológiák (képlékeny anyagok alakítása, kreatív munkálkodás) Dráma és tánc: Utánzójátékok A történet szereplőinek megjelenítése, helyszínek megjelenítése dramatikus eszközökkel Érzéseink kifejezése mozgással
Bibliai történetek – Ószövetség	A börtönből a fáraó trónjáig: Isten megszabadítja Józsefet (1Móz 41-45)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Hogyan bocsáthatok meg másoknak? (József és testvérei)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Ósatya, Ábrahám, Jákób, Izsák, József, álom, testvérvizsoly, harag, csalódás, irigység, fáraó, bocsánatkérés, megbocsátás	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • A következő történetek korosztályi szintű ismerete: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ábrahám elhívása ○ Isten megszabadítja Józsefet. • Korosztálynak megfelelő módon mutassa be a következő személyeket: Ézsau, Jákób • Tudjon példát mondani az Isten szerinti megbocsátásra, kibékülésre, Isten útján való járásra 	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény) SNI enyhe értelmi fogyatékos tanulók		<ul style="list-style-type: none"> • A következő történetek korosztályi szintű ismerete: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ábrahám elhívása • Korosztálynak, <i>egyéni sajátosságának</i> megfelelő módon mutassa be – <i>szüksége esetén katechétai segítséggel</i> - a következő személyeket: Ézsau, Jákób • Tudjon példát mondani az Isten szerinti megbocsátásra, kibékülésre, Isten útján való járásra. 	

3.Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról		Órakeret: 16 óra
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Az 1. évfolyamon tanult bibliai történetek Jézus Krisztusról. Imádság fogalmának ismerete, étkezés előtti és utáni kötött szövegű imádság. Saját élmények és tapasztalatok a betegségről, gyógyulásról, segítségkérésről, segítségadásról és a halálról. 		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		<ul style="list-style-type: none"> A tematikai egységhez tartozó bibliai történetek megismertetése. Az Úri imádság memoriter szintű és tartalmi megismertetése, az imádság egyes részeinek jelentésével együtt. Az imádsághoz kapcsolódó pozitív attitűd kialakítása/megerősítése. A kérő imádság fogalmának megismerése, saját szavakkal való megfogalmazáshoz való hozzásegítés. Arra való rámutatás, hogy Istentől jön a gyógyulás az életünkben. Arra való rámutatás, hogy Jézus Krisztus a halál felett is Úr. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanítványa hív (Péter elhívása, Lk 5,1-11; 6,12-16)	<ul style="list-style-type: none"> Az Úri imádság memoriter szintű ismerete. Az Úri imádság elmondása legalább minden, a témakörhöz kapcsolódó hittanórán. A kapcsolódó bibliai történetek megismerése. Jézus Krisztus hatalmának felismerése a betegség és a halál fölött. A naini ifjú, Bartimeus és az irgalmas samaritánus magatartásának elemzése csoportmunkában. A tanuló tudja a saját szavaival megfogalmazni azt, hogy mi mindent kér imádságban Jézustól. A konkrét, tárgyi kéréseken túli kérések is jelenjenek meg az imádságban. Keressen életszerű példákat a cselekvő szeretetre, ill. ennek vigye be ezeket a mindennapi gyakorlatába. 		<p>Vizuális kultúra: Médiaélmények (imádság, betegség, stb.)</p> <p>Életvitel: Tárgyi kultúra, kreatív kifejezőmód.</p> <p>Dráma és tánc:</p> <ul style="list-style-type: none"> A történet megjelenítése dramatikus eszközökkel Egyszerű magatartásformák viselkedések megbeszélése (elemzése) a csoportos improvizációk kapcsán
Isten szól hozzánk	Jézus imádkozni tanít: az Úri imádság			
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: Bartimeus meggyógyítása (Mk 10,46-52)			
Isten szól hozzánk	Imádkozzunk! A kérő imádság			
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: a naini ifjú feltámasztása (Lk 7,11-17)			
Bibliai történetek – Újszövetség	Az irgalmas samaritánus (Lk 10,25-37)			
Isten utat mutat a mindennapokban	Cselekvő szeretet (Irgalmas samaritánus)			
Kulcsfogalmak/ fogalmak		tanítvány, Úri imádság, kérő imádság, gyógyítás, Bartimeus, naini ifjú, csoda, feltámadás, irgalom, példázat, samaritánus		
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> A következő történetek korosztályi szintű ismerete: <ul style="list-style-type: none"> Péter elhívása Az irgalmas samaritánus példázata Az Úri imádság és a Lk 10,27 memoriter szintű ismerete 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Tudjon példákat mondani a cselekvő szeretetre és az Isten útján való járásra
<p>A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)</p> <p>SNI enyhe értelmi fogyatékos tanulók</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A következő történetek korosztályi szintű, <i>egyéni sajátosságnak megfelelő ismerete:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Az irgalmas samaritánus példázata • Az Úri imádság memoriter szintű ismerete. <i>Szükség esetén katechétai segítséggel tudja felidézni.</i> • Tudjon példákat mondani a cselekvő szeretetre és az Isten útján való járásra

<p>4. Tematikai egység</p>	<p>Ünnepeljünk együtt! (Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)</p>		<p>Órakeret: 8 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepekkel kapcsolatos élmények, tapasztalatok. 1. évfolyamon tanult bibliai történetek az ünnepekhez. 		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az ünnepi hangulat megéreztetése és megalapozása. • Arra való rámutatás, hogyan lehet Istennel ünnepelni. • Karácsonyhoz, húsvéhoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. 		
<p>Témák (Koncentrikus kör/ téma)</p>	<p>Fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>Készülődés a karácsonyra</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Részvétel az ünnepi műsorra való készülődésben (iskolai vagy gyülekezeti műsor). 		
<p>Mária és József útja Betlehembe (Lk 2,1-7)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bibliaismereti fejlődés. 		
<p>A napkeleti bölcsek útja (Mt 2,1-12)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. 		
<p>Készülődés a húsvétra</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: saját műsor készítése a gyermekek által ismert, adott ünnephez kapcsolódó énekek, versek segítségével. 		
<p>Jézus útja a kereszttel (Lk 23,26-49)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Igék, versek, énekek gyűjtése az anyák napi szolgálatra 		
<p>Az emmausi tanítványok útja (Lk 24,13-35)</p>			
<p>Szabad órakeret: készülődés a pünkösdre (1 óra)</p>	<p>Környezetismeret: A hétköznapok, hétvégék és az ünnepnapok. Egyházi ünnepeink és az évszakok. (Ünnepes és ünneptelen félév.); A fő világtájak megnevezése, elhelyezése. (pl. Napkeleti bölcsek hazája); Táplálkozás (Ünnepi ételek.)</p>		
<p>Szabad órakeret: Köszöntöm édesanyámat és a gyülekezetemben lévő édesanyákat az anyák napi családi istentiszteleten (1 óra)</p>	<p>Ének-zene: A hangszínhallás és a többszólamú hallás fejlesztése. (Gyermekkórus)</p>		
<p>Az etióp főember útja (ApCsel 8,26-40)</p>	<p>Vizuális kultúra: Médiaélmények felidézése, megjelenítése vizuálisan (bábkészítés, szerepjáték), megfelelő hanghatásokkal. Pl. Karácsonyi betlehemes, Passiótörténet.</p>		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>advent, karácsony, napkeleti bölcsek, kereszt, emmausi tanítványok, pünkösd, etióp főember</p>		
<p>A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja, mit ünneplünk húsvétkor és ismerje a húsvéti történetet. 		
<p>A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény) SNI enyhe értelmi fogyatékos tanulók</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja, mit ünneplünk húsvétkor és ismerje a húsvéti történetet. <i>Szükség esetén katechétai segítséggel tudja felidézni.</i> <p>Dráma és tánc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az ünnephez kapcsolódó versek, énekek, kiemelt aranymondások elmondását segítő fejlesztő játékok és gyakorlatok (szövegritmizálási gyakorlat, hangeffektek kitalálásával) • fantáziajátékok a történet szövegéből, hangulatából kiindulva, mozgásos improvizációk 		

